

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ 11

Ο Αννίβας, ο Καρχηδόνιος στρατηγός, σε ηλικία 26 χρόνων νίκησε στον πόλεμο¹ όλα τα έθνη της Ισπανίας και κυριεύσε με τη βία το Σάγουνο. Έπειτα πέρασε με ελέφαντες πάνω από τις Άλπεις, που χωρίζουν την Ιταλία από τη Γαλατία. Μόλις βρέθηκε στην Ιταλία, κατατρόπωσε κι εξολόθρευσε τις ρωμαϊκές στρατιές στον ποταμό Τίκινο, στον ποταμό Τρεβία, στη λίμνη Τρασιμένη και στις Κάννες. Οι Ρωμαίοι πληροφορήθηκαν έντρομοι την καταστροφή στις Κάννες. Ο Αννίβας ξέφυγε από την ενέδρα του Φαβίου Μαξιμου στην περιοχή του Φαλέρνου. Αφού συμπλήρωσε 14 χρόνια στην Ιταλία, οι Καρχηδόνιοι τον ανακάλεσαν στην Αφρική. Εκεί ο Αννίβας μάταια επιδίωξε να τελειώσει τον πόλεμο με συνθήκη. Τελικά, αγωνίστηκε με τον Πόπλιο Σκιπίωνα στη Ζάμα, αλλά τη νίκη την κέρδισαν οι Ρωμαίοι.

1. πολέμησε και νίκησε.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ 12

Στο Λεύκιο Αιμίλιο Παύλο, που είχε εκλεγεί ύπατος για δεύτερη φορά, έλαχε να κάνει πόλεμο με το βασιλιά Περσέα. Μόλις γύρισε σπίτι του το βραδάκι, η κορούλα του Τερτία, που τότε ήταν πολύ μικρούλα, έτρεξε στην αγκαλιά του. Ο πατέρας της τη φίλησε αλλά παρατήρησε ότι ήταν λιγάκι στεναχωρημένη. «Τι τρέχει, Τερτία μου;» ρώτησε. «Γιατί είσαι θλιμμένη; Τι σου συνέβη;» «Μπαμπά μου, πέθανε ο Πέρσης» απάντησε εκείνη. Είχε πράγματι πεθάνει ένα σκυλάκι με αυτό το όνομα, που η κοπέλα το αγαπούσε πολύ. Τότε ο πατέρας της της είπε: «Δέχομαι τον οiwνό». Έτσι από ένα τυχαίο λόγο ο Αιμίλιος Παύλος προγεύτηκε νοερά² την ελπίδα ενός περίλαμπρου θριάμβου.

1. το δέχομαι ως οiwνό 2. στην ψυχή του.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ 13

Ο Σουλπίκιος Γάλλος ήταν ύπαρχος του Λευκίου Αιμιλίου Παύλου που πολεμούσε εναντίον του βασιλιά Περσέα. Μια ξάστερη νύχτα έγινε ξαφνικά έκλειψη της σελήνης· τρόμος έπιασε τις ψυχές των στρατιωτών από (αυτό) το ξαφνικό φοβερό θέαμα και ο στρατός έχασε το ηθικό του. Τότε ο Σουλπίκιος Γάλλος πραγματεύτηκε (σε ομιλία του) τη φύση του ουρανού και τη στάση και τις κινήσεις των άστρων και της σελήνης και με αυτό τον τρόπο έστειλε το στρατό στη μάχη με αναπτωμένο ηθικό. Έτσι τα «ελευθέρια μαθήματα» του Γάλλου άνοιξαν το δρόμο για τη λαμπρή εκείνη νίκη του Αιμιλίου Παύλου. Επειδή αυτός κατανίκησε το φόβο του ρωμαϊκού στρατού, ο στρατηγός μπόρεσε να νικήσει τους εχθρούς.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ 14

Μετά τη ναυμαχία του Ακτίου ο Κάσσιος από την Πάρμα, που είχε υπηρετήσει στο στρατό του Μάρκου Αντωνίου, κατέφυγε στην Αθήνα. Εκεί, πριν καλά καλά παραδώσει στον ύπνο την ταραγμένη του ψυχή, του εμφανίστηκε ξαφνικά μια φρικτή μορφή. Νόμιζε πως ερχόταν προς το μέρος του ένας άνθρωπος με πελώριο ανάστημα και βρώμικη όψη, όμοιος με είδωλο νεκρού. Μόλις τον είδε ο Κάσσιος, τον έπιασε φόβος και θέλησε να πληροφορηθεί το όνομα του. Εκείνος απάντησε πως ήταν ο Πλούτωνας¹. Τότε τρόμος συντάραξε τον Κάσσιο και τον ξύπνησε². Ο Κάσσιος φώναξε τους δούλους του και τους ρώτησε γι αυτόν τον άνθρωπο. Εκείνοι (όμως) δεν είχαν δει κανένα. Ο Κάσσιος ξανακοιμήθηκε³ κι ονειρεύτηκε την ίδια μορφή. Λίγες μέρες αργότερα τα ίδια τα πράγματα επιβεβαίωσαν την αξιοπιστία του ονείρου: ο Οκταβιανός δηλαδή του επέβαλε την ποινή του θανάτου.

1. Ο Χάροντας 2. τον σήκωσε από τον ύπνο του 3. παραδόθηκε ξανά στον ύπνο.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ 15

Όλη η ζωή των Γερμανών περιορίζεται στο κυνήγι και στις στρατιωτικές ασχολίες¹. Οι Γερμανοί δεν ασχολούνται με τη γεωργία, αλλά τρέφονται με γάλα, τυρί και κρέας. Αν και ζουν σε περιοχές φοβερά παγωμένες, φορούν μόνο δέρματα και πλένονται στα ποτάμια. Όταν η χώρα τους κάνει πόλεμο, εκλέγουν άρχοντες με εξουσία ζωής και θανάτου. Στις ιππομαχίες συχνά πηδάνε από τα άλογα τους και πολεμάνε πεζοί: η χρήση της σέλας θεωρείται ντροπή και μαλθακότητα. Δεν επιτρέπουν στους εμπόρους να φέρουν κρασί στη χώρα τους, γιατί εξαιτίας του, όπως πιστεύουν, οι άντρες γίνονται μαλθακοί κι εκθηλώνονται.

1. στη σπουδή των στρατιωτικών πραγμάτων

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ 16

Αφού οι στρατιώτες μας έριξαν τα ακόντια στους εχθρούς, μάχονταν με τα ξίφη. Ξαφνικά πίσω τους διακρίνεται το ιππικό μας· οι κοόρτεις πλησιάζουν οι εχθροί στρέφουν τα νώτα τους και φεύγουν· τους επιτίθενται οι ιππείς. Γίνεται μεγάλη σφαγή. Ο Σεδούλιος, ο στρατηγός και ηγεμόνας των Λεμοβίκων, σκοτώνεται· ο στρατηγός των Αρβέρνων πιάνεται ζωντανός πάνω στη φυγή· στον Καίσαρα παραδίδονται 74 στρατιωτικά λάβαρα· μεγάλος αριθμός εχθρών αιχμαλωτίζεται και εκτελείται· οι υπόλοιποι μετά τη φυγή σκορπίζονται στις επικράτειες τους. Την επομένη (οι Γαλάτες) στέλνουν πρεσβευτές στον Καίσαρα. Ο Καίσαρας τους διατάζει να παραδώσουν τα όπλα και να φέρουν μπροστά του τους αρχηγούς τους. Ο ίδιος παίρνει θέση μπροστά στο στρατόπεδο· (οι Γαλάτες) οδηγούν τους αρχηγούς τους στο σημείο αυτό. Παραδίδουν τον Βερκιγγετόριγα και καταθέτουν τα όπλα τους.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ 17

Μεγάλος φόβος έπιασε το στράτευμα από τις διαδόσεις των Γαλατών και των εμπόρων, που διαλαλούσαν ότι οι Γερμανοί είχαν φοβερή σωματική διάπλαση και απίστευτη ανδρεία. Άλλοι (από τους Ρωμαίους) ήθελαν να φύγουν προβάλλοντας ο καθένας και μια δικαιολογία. Μερικοί έμεναν σπρωγμένοι από ντροπή. Αυτοί δεν μπορούσαν ούτε να προσποιηθούν ούτε να κρατήσουν τα δάκρυα τους: κρυμμένοι στις σκηνές τους είτε παραπονιόντουσαν για τη μοίρα τους¹ είτε θρηνηολογούσαν για τον κοινό κίνδυνο μαζί με τους φίλους τους. Σε όλο το στρατόπεδο υπέγραφαν και σφράγιζαν διαθήκες.² Από τις διαδόσεις τους και το φόβο τους ταραζόνταν σιγά-σιγά ακόμη κι αυτοί που θεωρούνταν έμπειροι στα στρατιωτικά ζητήματα.

1. έκλαιγαν τη μοίρα τους
2. Σε όλο το στρατόπεδο έγραφαν τις διαθήκες, τους.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ 18

Λένε πως ο Ηρακλής οδήγησε από την Ισπανία τα βόδια του Γηρυόνη στο σημείο όπου αργότερα ο Ρωμύλος έχτισε τη Ρώμη. Υπάρχει η παράδοση¹ πως ο Ηρακλής ξεκούρασε τα βόδια κοντά στον ποταμό Τίβερη και πως ο ίδιος κοιμήθηκε εκεί αποκαμωμένος από το δρόμο. Τότε ο βοσκός Κάκος, έχοντας πεποιθήση στις δυνάμεις του, έσυρε από την ουρά σε μια σπηλιά μερικά βόδια στραμμένα ανάποδα. Μόλις ο Ηρακλής ξύπνησε και είδε το κοπάδι του και κατάλαβε πως(του) έλειπε ένα μέρος, κατευθύνθηκε στη σπηλιά που ήταν πολύ κοντά του· όταν όμως είδε πως οι πατημασιές των βοδιών ήσαν στραμμένες προς τα έξω, βρέθηκε σε αμηχανία κι άρχισε να απομακρύνει το κοπάδι του από εκείνον τον εχθρικό² τόπο. Αλλά το μουγκρητό των βοδιών που ακούστηκε από τη σπηλιά έκανε τον Ηρακλή να γυρίσει³ προς τα πίσω. Τότε ο Κάκος προσπάθησε να τον εμποδίσει με τη βία, αλλά ο Ηρακλής τον σκότωσε με το ρόπαλο του.

1. λέγεται πως
2. αφιλόξενο
3. τον γύρισε προς τα πίσω

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ 19

Όταν ήταν ύπατοι ο Μάρκος Τύλλιος Κικέρωνας και ο Γάιος Αντώνιος, ο Λεύκιος Σέργιος Κατιλίνας, ένας άντρας από πολύ αριστοκρατική γενιά αλλά με χαρακτήρα πολύ διεστραμμένο, συνωμότησε εναντίον του κράτους. Τον ακολούθησαν μερικοί επιφανείς αλλά αχρείοι άντρες. Ο Κικέρωνας έδιωξε τον Κατιλίνα από τη Ρώμη. Οι σύντροφοι του πιάστηκαν και στραγγαλίστηκαν στη φυλακή. Ο ίδιος ο Κατιλίνας με το στρατό του νικήθηκε στη μάχη από τον Αντώνιο, τον άλλο ύπατο, και σκοτώθηκε. Ο Γάιος Σαλλούστιος αναφέρει πως στην ίδια την τόσο φονική μάχη σκοτώθηκαν ακόμη πολλοί Ρωμαίοι στρατιώτες και πολλοί (άλλοι) τραυματίστηκαν βαριά.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ 20

Σε ηλικία πενήντα χρονών ο Κλαύδιος έγινε αυτοκράτορας χάρη σε ένα παράδοξο και τυχαίο γεγονός. Όταν οι δολοφόνοι του Καλιγούλα τον έδιωξαν (από το Παλάτι), αποσύρθηκε σε μια θερινή κατοικία, που ονομάζεται Έρμαιο. Λίγο αργότερα, τρομοκρατημένος από τα νέα της σφαγής, σύρθηκε προς το λιακωτό που ήταν πολύ κοντά του, και κρύφτηκε ανάμεσα στα παραπετάσματα που κρεμόντουσαν στην πόρτα. Ένας στρατιώτης που έτρεχε πέρα δώθε πρόσεξε τα πόδια του· τον αναγνώρισε που κρυβόταν τον τράβηξε έξω και τον προσαγόρευσε αυτοκράτορα. Από εκεί τον οδήγησε στους συντρόφους του. Αυτοί τον μετέφεραν στο στρατόπεδο τους σκυθρωπό και περιδεή, ενώ το πλήθος που τον συναντούσε τον λυπόταν σαν να επρόκειτο να πεθάνει¹. Την άλλη μέρα ο Κλαύδιος ανακηρύχτηκε αυτοκράτορας.

1. σαν να πήγαινε στο θάνατο, σαν να ήταν μελλοθάνατος.